

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСНА РАДА  
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ  
ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ  
КРЕМЕНЕЦЬКА ОБЛАСНА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ  
ім. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА



Затверджую

Голова приймальної комісії

проф. А. М. Ломакович

2023 р.

**ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ**

**з української мови**

(для вступників на основі повної загальної середньої освіти, які відповідно до спеціальних умов участі в конкурсному відборі проходять вступні випробування у формі співбесіди)  
(денна, заочна форми)

**Схвалено**

на засіданні кафедри  
української мови і літератури  
та методик їх навчання  
Протокол № 14  
від 24 квітня 2023р.  
Завідувач кафедри

 В. М. Назарець

Програма співбесіди для вступників на базі повної загальної середньої освіти, які відповідно до спеціальних умов участі в конкурсному відборі проходять вступні випробування у формі усної співбесіди / укл. Р. О. Дубровський, І. О. Волянюк, В. М. Назарець. Кременець : КОГПА ім. Тараса Шевченка, 2023. 7 с.

**Укладачі:**

Дубровський Р. О., к. філол. н., доцент, завідувач кафедри української мови і літератури та методик їх навчання;

Волянюк І. О., к. філол. н., доцент, доцент кафедри української мови і літератури та методик їх навчання.

Назарець В. М., д. філол. н., доцент, завідувач кафедри української мови і літератури та методик їх навчання.

### **Пояснювальна записка**

Програма вступного випробування у формі співбесіди з української мови базується на матеріалах і вимогах програм для закладів загальної середньої освіти, затверджених Міністерством освіти і науки України.

Програма співбесіди складена відповідно до Правил прийому до Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка, затверджених на засіданні Вченої ради КОГПА ім. Тараса Шевченка (Протокол № 8 від 27 квітня 2023 р.).

На співбесіді здійснюється перевірка знань, набутих у закладах загальної середньої освіти. Питання співбесіди мають високий ступінь узагальнення поставлених питань.

Форма проведення співбесіди: усна.

# ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ:

## 1. Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія

Алфавіт. Наголос. Співвідношення звуків і букв. Основні випадки уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Основні випадки чергування у-в, і-й. Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [є], [и], [о] в коренях слів. Сполучення йо,ьо. Правила вживання м'якого знака (знака м'якшення). Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання найпоширеніших складних слів разом і через дефіс. Правопис складноскорочених слів. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис н та нн у прикметниках і дієприкметниках, не з різними частинами мови

## 2. Лексикологія. Фразеологія

Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Пароніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Загальноновживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про фразеологізми

## 3. Будова слова. Словотвір

Будова слова. Спільнокореневі слова й форми того самого слова

## 4. Морфологія

### 4.1. Іменник

Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Число іменників. Відмінювання іменників. Незмінювані іменники в українській мові. Написання й відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові. Кличний відмінок іменників (на прикладі етикетних формул звертань пане полковнику, сестро Олено, друже Сергію, Інно Вікторівно і под.)

### 4.2. Прикметник

Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням (якісні, відносні, присвійні). Відмінювання прикметників. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення. Зміни приголосних за творення ступенів порівняння прикметників

### 4.3. Числівник

Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Типи відмінювання кількісних числівників. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників. Узгодження числівників з іменниками. Уживання числівників для позначення часу й дат

### 4.4. Займенник

Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання займенників. Правопис неозначених і заперечних займенників.

### 4.5. Дієслово

Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Вид дієслова (доконаний і Розпізнавати дієслова, особливі форми дієслова, безособове дієслово; визначати види, часи й недоконаний). Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і

незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на *-но, -то*). Безособове дієслово. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Особові закінчення дієслів I та II дієвідміни. Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу. способи дієслів; відрізняти правильні форми дієслів від помилкових; правильно писати особові закінчення дієслів. Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на –  
Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.  
Дієприслівниковий зворот

#### **4.6. Прислівник**

Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних за творення прислівників вищого та найвищого ступенів порівняння. Правопис прислівників на *-о, -е*, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу

#### **4.7. Службові частини мови**

Прийменник як службова частина мови. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників. Розпізнавати прийменники, визначати їхні морфологічні ознаки; правильно й комунікативно доцільно використовувати прийменники в мовленні. Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні й підрядні. Групи сполучників за вживанням (одиничні, Розпізнавати сполучники, визначати групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю, за вживанням і будовою; відрізняти сполучники від парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис. сполучників. Розрізнення сполучників та інших співзвучних частин мови. Частка як службова частина мови. Правопис часток.

#### **4.8. Вигук**

Розрізнення сполучників та інших співзвучних частин мови. Частка як службова частина мови. Правопис часток.

### **5. Синтаксис**

#### **5.1. Словосполучення.**

Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення.

#### **5.2. Речення**

Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю: другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, звертань, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення).

##### **5.2.1. Просте двоскладне речення**

Підмет і присудок як головні члени двоскладного речення. Зв'язок між підметом і присудком. Тире між підметом і присудком.

##### **5.2.2. Другорядні члени речення у двоскладному й односкладному реченні**

Означення. Прикладка як різновид означення. Додаток. Обставина. Порівняльний зворот

### **5.2.3. Односкладні речення**

Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні).

### **5.2.4. Просте ускладнене речення**

Речення з однорідними членами. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами; Речення зі звертанням. Речення зі вставними словами, словосполученнями й реченнями, їхнє значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, : прикладки - непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в ускладненому реченні.

### **5.2.5. Складне речення**

Типи складних речень за способом зв'язку їхніх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.

#### **5.2.5.1. Складносурядне, речення**

Складносурядне речення, його будова. Єднальні, протиставні й розділові сполучники в складносурядному реченні. Розділові знаки в складносурядному реченні.

#### **5.2.5.2. Складнопідрядне, речення.**

Складнопідрядне речення, його будова. Головна й підрядна частини: Підрядні сполучники й сполучні, слова, як засоби зв'язку в складнопідрядному реченні. Основні види підрядних частин: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умови, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, розділові знаки в них.

#### **5.2.5.3. Безсполучникове складне речення**

Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.

### **5.3. Способи відтворення чужого мовлення**

Пряма й непряма мова. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки, в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом.

## **6. Стилїстика**

Стилї мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їхні основні ознаки, функції.

### **7; Розвиток мовлення**

Види мовленнєвої, діяльності; адресант і адресат: мовлення; монологічне й діалогічне мовлення; усне й писемне, мовлення. Тема й. основна думка висловлення; Вимоги, до мовлення (змістовність, Логічна послідовність, багатство, точність, виразність,доречність,- правильність). Основні ознаки, тексту: зв'язність, комунікативність, Членованість у інформативність. Зміст, і будова тексту, поділ тексту на абзаци, мікротеми. Способи зв'язку речень у тексті. Тексти різних стилів, типів, жанрів.

## Список рекомендованої літератури для підготовки

### до складання вступного випробування

1. Заболотний О. В., Заболотний В. В. Українська мова (рівень стандарту) : підручник для 10 кл. Київ : Генеза, 2018.
2. Глазова О. П. Українська мова (рівень стандарту): підручник для 10 кл. Харків : ТОВ «Видавництво „Ранок”», 2018.
3. Авраменко О. М. Українська мова (рівень стандарту): підручник для 10 кл. Київ: ТОВ «Видавництво «Грамота», 2018.
4. Голуб Н. Б., Новосьолова В. І. Українська мова (рівень стандарту): підручник для 10 кл. Київ : КП «Видавництво «Педагогічна думка», 2018.
5. Караман С. О., Горошкіна О. М., Караман О. В., Попова Л. О. Українська мова (профільний рівень) : підручник для 10 кл. Харків : ТОВ «Видавництво „Ранок”», 2018.
6. Ворон А. А., Слопенко В. А. Українська мова (профільний рівень) : підручник для 10 кл. Київ : ВД «Освіта», 2018.
7. Авраменко О.М. Українська мова (рівень стандарту): підручник для 11 кл. Київ : ТОВ «Видавництво „Грамота”», 2019.
8. Заболотний О. В., Заболотний В. В. Українська мова (рівень стандарту): підручник для 11 кл. Київ : Генеза, 2019.
9. Глазова О. П. Українська мова (рівень стандарту) : підручник для 11 кл. Харків : ТОВ «Видавництво „Ранок”», 2019.
10. Голуб Н. Б., Горошкіна О. М., Новосьолова В. І. Українська мова (рівень стандарту) : підручник для 11 кл. Київ : КП «Видавництво „Педагогічна думка”», 2019.
11. Караман С. О., Горошкіна О. М., Караман О. В., Попова Л. О. Українська мова (профільний рівень): підручник для 11 кл. Харків : ТОВ «Видавництво „Ранок”», 2019.
12. Ворон А. А., Слопенко В. А. Українська мова (профільний рівень): підручник для 11 кл. Київ: ВД «Освіта», 2019.